

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА»

БІЗНЕС-НАВІГАТОР

Науково-виробничий журнал

Випуск 2-1 (45) 2018

м. Херсон

2018

Редакційна рада:

Білоусова С.В. – доктор економічних наук, професор; **Левківський К.М.** – кандидат історичних наук, доцент; **Шапошніков К.С.** – доктор економічних наук, професор; **Ненько С.С.** – кандидат юридичних наук, доцент.

Головний редактор:

Жуйков Геннадій Євгенович – доктор економічних наук, професор.

Заступник головного редактора:

Дога Валерій Семенович – доктор економічних наук, професор.

Відповідальний секретар:

Імшеницька Ірина Георгіївна.

Редакційна колегія:

Дикий Олександр Віталійович – доктор економічних наук, професор;

Руснак Алла Валентинівна – доктор економічних наук, професор;

Сахацький Микола Павлович – доктор економічних наук, професор;

Прохорчук Світлана Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент;

Ботвіна Наталія Олександрівна – доктор економічних наук, професор;

Щаслива Ганна Петрівна – кандидат економічних наук, доцент;

Морозова Олена Сергіївна – кандидат економічних наук;

Хельмут Шрайнер – академія права і справедливості, Німеччина;

Райнер Шамбергер – доктор економіки, Німеччина;

Хрістіан Херрманн – доктор економіки, Німеччина.

У журналі опубліковано результати наукових досліджень з питань економіки та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), а також економіки природокористування та охорони навколишнього середовища. Рекомендовано для науковців, викладачів, аспіратів, студентів, фахівців у галузі економіки, управління, права державних і місцевих органів самоврядування. Усі права захищені. Повний або частковий передрук і переклади дозволено лише за згодою автора або редакції. При передрукуванні посилатися на «Бізнес-навігатор». Редакція не обов'язково поділяє думку автора і не відповідає за фактичні помилки, яких він припустився.

Реферативні бази даних: Index Copernicus 2016: 32.82

**Видання входить до «Переліку друкованих фахових видань,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт
на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук»
на підставі Наказу МОН України від 21 грудня 2015 № 1328.**

**Рекомендовано до друку Вченою радою
Міжнародного університету бізнесу і права
(протокол № 7 від 07.03.18 р.)**

Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»
zareєстровано Міністерством юстиції України
(Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 15586-4058ПР від 03.09.2009 року)

© Редакційна колегія, 2018

© Автори статей, 2018

ISSN 2522-4751

© ПВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права», 2018

Науково-виробничий журнал

БІЗНЕС-НАВІГАТОР

Випуск 2-1 (45) 2018

Коректура • *Наталья Пирогівська*

Комп'ютерна верстка • *Вікторія Удовиченко*

Засновник і видавець:

Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний університет бізнесу і права».
Адреса редакції: 73039, Україна місто Херсон, вулиця 49 Гвардійської Дивізії 37-А
E-mail редакції: editor@business-navigator.ks.ua; Web site: www.business-navigator.ks.ua

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.

Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 17,44

Підписано до друку: 27.05.2018 р. Замов. № 0618/63. Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 4392 від 20.08.2012 р.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ
ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Zhuravlova Yu.O. HUMAN DEVELOPMENT: REGIONAL MEASUREMENT.....	7
Черняєва А.О. МІНІМАЛЬНІ НОРМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОХОДІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ: ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ.....	13

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО
І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Бірюк С.О. ВІТЧИЗНЯНІ КОРПОРАЦІЇ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ АКЦІЙ: ОЦІНКА СТРАТЕГІЧНИХ ПЕРСПЕКТИВ.....	18
Pashchenko O.V. IMPLEMENTATION MECHANISM OF THE COUNTRIES' INVESTMENT STRATEGIES IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL TRADE REGIONALIZATION.....	22
Петренко Н.О. ПРИНЦИПОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТРАНСПОРТНО-ІНФРАСТРУКТУРНИХ ЛОГІСТИЧНИХ ПОТОКІВ.....	27
Шевцов Є.Д. КОМУНІКАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПОБУДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БРЕНДУ УКРАЇНИ.....	32

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Аніщенко О.В. РІЧКОВИЙ ТРАНСПОРТ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	36
Антонюк Н.А. МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	41
Дудченко В.В., Морозов Р.В., Чекамова О.І. ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАЛУЗІ РИСІВНИЦТВА УКРАЇНИ.....	46
Касьяновський Є.В. ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ІНВЕСТИЦІЯМИ В РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ.....	50
Лозовська Н.М., Рожко З.П., Струс Л.А. ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА СПОЖИВАННЯ М'ЯСА І М'ЯСОПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	54
Мельник В.В. ПОДАЛЬШІ ШЛЯХИ ПРОЦЕСУ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ.....	59
Морозов Р.В., Морозов О.В., Морозова О.Г., Морозова О.С. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РИСІВНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	62
Палагута С.С. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЩОДО ЗВ'ЯЗКУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І ГРОМАДСЬКОСТІ.....	66
Пилявець В.М., Сисоєва І.М. ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛУ ОЛІЄЖИРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО РОЗВИТКУ.....	70
Sydorchuk O.H. THE INTERNATIONAL REGULATORY BASIS FOR SOCIAL SECURITY.....	74

Слюсаренко А.В. PUBLIC RELATIONS У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	80
Тимошенко М.М. ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ.....	84
Черкасова Т.І., Шишман Н.В. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ КОМУНАЛЬНОЇ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ.....	91
Чугрій Н.А. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	95
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
Авдієнко Я.А., Зінковська Д.В. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ В СИСТЕМУ СУБКОНТРАКТНИХ ВІДНОСИН АНАЛІТИЧНО-МАРКЕТИНГОВОЇ СКЛАДОВОЇ.....	100
Бердар М.М. ДИНАМІКА ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА СТУПІНЬ ЗАДОВОЛЕННЯ В НІЙ ПОТРЕБ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ.....	106
Веремєєнко О.О. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ НА ЗАСАДАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ.....	111
Волянська-Савчук Л.В., Царук В.Ю. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	114
Горета Л.В. ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ ПРОМИСЛОВОГО НАСОСОБУДУВАННЯ.....	119
Завідна Л.Д. ГЕНЕРУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	125
Кавтиш О.П., Канар М.О. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО СУТНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	130
Каленік К.В. ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	133
Клименко Л.В., Альошкіна Л.П., Пітель Н.Я. СТРАТЕГІЯ МІНІМІЗАЦІЇ ДЕСТАБІЛІЗУЮЧОГО ВПЛИВУ ЕКСПОРТНИХ ЗАГРОЗ НА ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ.....	138
Коленда Н.В. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ДІЄВОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	144

CONTENTS

ECONOMICS AND HISTORY OF ECONOMIC IDEA

Zhuravlova Yu.O. HUMAN DEVELOPMENT: REGIONAL MEASUREMENT.....	7
Chernyayeva A.O. MINIMUM NORMS OF STATE REGULATION OF INCOMES OF HOUSEHOLD: EFFICIENCY AND IMPROVEMENT.....	13

WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Biriuk S.O. DOMESTIC CORPORATIONS ON THE GLOBAL STOCK MARKET: ASSESSMENT OF STRATEGIC PERSPECTIVES.....	18
Pashchenko O.V. IMPLEMENTATION MECHANISM OF THE COUNTRIES' INVESTMENT STRATEGIES IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL TRADE REGIONALIZATION.....	22
Petrenko N.O. THE MAIN PRINCIPLES BY FORMATION INNOVATIVE ENVIRONMENT OF TRANSPORTATION INFRASTRUCTURE OF LOGISTICS CHAIN.....	27
Shevtsov Y.D. COMMUNICATIONAL ASPECTS OF BUILDING THE NATIONAL BRAND OF UKRAINE.....	32

ECONOMY AND NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT

Anishchenko O.V. THE SITUATION OF RIVER TRANSPORT ON THE TRANSPORT MARKET.....	36
Antoniuk N.A. MECHANISM OF NATIONAL ECONOMY ANTI-CRISIS REGULATION IN CONDITIONS OF DECENTRALIZATION.....	41
Dudchenko V.V., Morozov R.V., Chekamova O.I. FORMATION OF INNOVATIVE POTENTIAL OF SCIENTIFIC AND INNOVATIVE ACTIVITY IN THE RICE GROWING INDUSTRY OF UKRAINE.....	46
Kas'yanovs'kyi Ye.V. DETERMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN INVESTMENTS IN THE REAL SECTOR AND THE RESULTS OF ITS FUNCTIONING.....	50
Lozovska N.M., Rozhko Z.P., Strus L.A. TRENDS IN THE PRODUCTION AND CONSUMPTION OF MEAT AND MEAT PRODUCTS IN UKRAINE (ON THE EXAMPLE OF VINNYTSIA REGION).....	54
Melnyk V.V. FURTHER WAYS OF THE CLUSTERIZATION PROCESS IN THE CONDITIONS OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION.....	59
Morozov R.V., Morozov O.V., Morozova O.G. Morozova O.S. CONCEPTUAL PROVISIONS FOR THE FORMATION OF A STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM FOR THE DEVELOPMENT OF RICE GROWING IN UKRAINE.....	62
Palaguta S.S. FEATURES OF THE APPLICATION OF COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES IN RELATION TO THE AUTHORITIES OF THE PUBLIC AND THE PUBLIC.....	66
Pyliavets V.M., Sysoieva I.M. ECONOMIC POTENTIAL OF THE OIL AND FAT SUBCOMPLEX OF UKRAINE AND THE WAYS OF ITS DEVELOPMENT.....	70
Sydorchuk O.H. THE INTERNATIONAL REGULATORY BASIS FOR SOCIAL SECURITY.....	74
Slyusarenko A.V. PUBLIC RELATIONS IN THE HIGHER EDUCATION OF UKRAINE.....	80

Tymoschenko M.M. FORMATION OF THE INSTITUTIONAL ENVIRONMENT IMPLEMENTATION OF THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT STRATEGY.....	84
Cherkasova T.I., Shishman N.V. PROBLEMS OF ENSURING THE EFFICIENCY OF MODERNIZATION OF MUNICIPAL HEAT AND POWER ENGINEERING.....	91
Chugrii N.A. INNOVATIVE ACTIVITY OF UKRAINIAN SCIENTIFIC INSTITUTIONS: REALITIES AND PERSPECTIVES.....	95
ECONOMY AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	
Avdiyenko Ya.A., Zin'kovs'ka D.V. IMPLEMENTATION INTO THE SUBCONTRACTUAL RELATIONS SYSTEM OF THE ANALYTICAL-MARKETING COMPONENT.....	100
Berdar M.M. DYNAMICS OF PRODUCTION OF ENTERPRISES IN THE FOOD INDUSTRY AND THE DEGREE OF SATISFACTION IN IT OF THE NEEDS OF THE DOMESTIC MARKET.....	106
Veremeyenko O.O. ENERGY EFFICIENCY ON THE BASIS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF MACHINE BUILDING ENTERPRISES.....	111
Volyans'ka-Savchuk L.V., Tsaruk V.Yu. USE OF MODERN COMPUTER TECHNOLOGIES AND INFORMATION IN THE DEVELOPMENT OF CORPORATE CULTURE AT THE ENTERPRISE.....	114
Goreta L.V. DETERMINATION OF COMPETITIVE POSITIONS OF MACHINE-BUILDING ENTERPRISES OF THE SUMY REGION ON THE DOMESTIC MARKET OF INDUSTRIAL PUMPING PLANTS.....	119
Zavidna L.D. GENERATION OF THE ALTERNATIVE DEVELOPMENT STRATEGY OF THE ENTERPRISE OF THE HOSPITALITY INDUSTRY.....	125
Kavtysh O.P., Kanar M.O. SCIENTIFIC APPROACHES TO AN ENTITY OF CONTROL OF THE FINANCIAL CAPACITY OF THE ENTERPRISE.....	130
Kal'eniuk K.V. INTEGRATED APPROACH TO ASSESSING THE LEVEL OF IMPLEMENTATION OF THE COMPETITIVE POTENTIAL OF THE RESTAURANT INDUSTRY ENTERPRISE.....	133
Klymenko L.V., Alyoshkina L.P., Pitel' N.Ya. STRATEGY OF MINIMIZING THE DESTABILIZING INFLUENCE OF EXPORT THREATS ON THE ECONOMIC ACTIVITY OF DOMESTIC AGRARIAN ORGANIZATIONS.....	138
Kolenda N.V. METHODICAL APPROACHES TO THE ESTIMATION OF THE EFFECTIVENESS OF ENTERPRISE RISK MANAGEMENT IN THE CONDITIONS OF SOCIO-ECOLOGY-ECONOMIC SECURITY.....	144

Федоришина Л.І.,
кандидат історичних наук,
доцент кафедри аналізу та статистики,
Вінницький національний аграрний університет

Цуркан А.О.,
студентка,
Вінницький національний аграрний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Федоришина Л.І., Цуркан А.О. Організація і методика економічного аналізу ефективності діяльності аграрних підприємств. У статті окреслено та обґрунтовано напрями підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств за рахунок використання економічного аналізу. Розглянуто сукупність теоретичних, методологічних і практичних питань, пов'язаних з економічним регулюванням розвитку високоефективного сільськогосподарського виробництва. Досліджено позитивні і негативні сторони під час проведення аналітичної роботи аграрного підприємства. Визначено ознаки дієвості результатів аналітичної роботи діяльності аграрних підприємств. Висвітлено роль економічного аналізу в діяльності аграрних підприємств.

Ключові слова: ефективність, аграрне підприємство, сільськогосподарська продукція, аналітична робота, економічний аналіз.

Федоришина Л.И., Цуркан А.О. Организация и методика экономического анализа эффективности деятельности аграрных предприятий. В статье обозначены и обоснованы направления повышения эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий за счет использования экономического анализа. Рассмотрена совокупность теоретических, методологических и практических вопросов, связанных с экономическим регулированием развития высокоэффективного сельскохозяйственного производства. Исследованы положительные и отрицательные стороны при проведении аналитической работы аграрного предприятия. Определены признаки действенности результатов аналитической работы деятельности аграрных предприятий. Освещена роль экономического анализа в деятельности аграрных предприятий.

Ключевые слова: эффективность, аграрное предприятие, сельскохозяйственная продукция, аналитическая работа, экономический анализ.

Fedorishina L.I., Tsurkan A.O. The organization and methods of economic analysis of the efficiency of the agricultural enterprises. The article outlines and substantiates the directions of improving the efficiency of agricultural enterprises through the use of economic analysis. A set of theoretical, methodological and practical issues related to the economic regulation of the development of highly efficient agricultural production is considered. The positive and negative aspects of the analytical work of the agrarian enterprise are investigated. The signs of efficiency of the results of analytical work of agrarian enterprises activity are determined. The role of economic analysis in the activity of agrarian enterprises is highlighted.

Key words: efficiency, agrarian enterprise, agricultural products, analytical work, economic analysis.

Постановка проблеми. Економічна діяльність в системі управління підприємством, зокрема сільськогосподарським, передбачає не тільки висвітлення фактів господарського життя, але і вираження звітних показників у натуральному і вартісному вимірниках для подальшого прогнозування. Сільськогосподарське виробництво потребує чіткого розподілу витрат і врахування особливостей виробництва.

Основним завданням, яке постає перед методикою проведення економічного аналізу, є визначення результативності роботи сільського господарства.

Водночас вагомі результати діяльності значною мірою залежать від організаційно-економічних внутрішніх чинників, які потребують фахового вирішення низки проблем на підприємствах. Аграрний сектор економіки за останні десятиріччя характеризується значними диспропорціями в аграрному

виробництві – поєднанням дрібних та крупних формувань, нерівномірними змінами рівнів обсягів виробництва в різних галузях АПК, постійним зростанням собівартості. Результатом цих процесів є збитковість основних галузей сільського господарства у більшості підприємств. Підвищення економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств насамперед залежить від обґрунтування раціональних параметрів їхнього функціонування та розвитку, запровадження інтенсивних технологій агропромислового виробництва, поліпшення рівня використання трудового потенціалу тощо. Все це зумовлює необхідність застосування адекватної оцінки (економічної діагностики) діяльності сільськогосподарських підприємств [1].

Метою статті є обґрунтування організаційних аспектів економічного аналізу діяльності сільськогос-

подарських підприємств для підвищення ефективності їхньої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У різний час проблемою пошуку й обґрунтування шляхів підвищення економічної ефективності господарювання сільськогосподарських підприємств займалися такі провідні вчені, як В.Я. Амбросов, В.Г. Андрійчук, П.І. Гайдуцький, М.В. Калінчик, І.Г. Кириленко, Ю.С. Коваленко, М.Г. Лобас, І.І. Лукінов, Ю.О. Лупенко, П.М. Макаренко, А.В. Македонський, М.Й. Малік, В.П. Мартянов, В.Я. Месель-Веселяк, Т.О. Мулик, В.М. Нелеп, Б. Пасхавер, Ю.А. Полтавський, П.Т. Саблук, М.Ф. Соловйов, В.Й. Шиян, О.М. Шпичак, В.В. Юрчишин та інші. Водночас труднощі вирішення проблеми підвищення ефективності господарювання підприємств аграрного сектору залишаються до кінця не вирішеними.

Виклад основного матеріалу. У сучасних ринкових умовах аграрний бізнес досить швидко розвивається і стає затребуваним серед споживачів сільськогосподарської продукції. Для того щоб досягти високих результатів отримання прибутку, зберегти якість продукції й оптимізувати виробництво, потрібно знайти доцільне співвідношення між засобами і предметами праці, трудовими ресурсами, активами та врахувати особливості сільськогосподарського виробництва.

Серед основних економічних критеріїв ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства, як і будь-якого господарюючого суб'єкта, є прибуток. Завдяки прибутку, одержаному від порівняння доходів з витратами, і ефективності як результату їх зіставлення визначають фінансовий стан підприємств і зацікавленість власників у господарській діяльності та, відповідно, у створенні доданої вартості для подальшого розвитку. Тому застосування адекватних інструментів оцінки ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств стає дедалі актуальнішим. Основним механізмом реалізації цієї мети сьогодні є статистичне вивчення показників господарської діяльності аграрних формувань, визначення рівня витрат і доходів та

моделювання їх оптимального співвідношення, тобто досягнення умов беззбиткової діяльності [1].

Тому найважливішим аспектом є формування правильності оцінки прийняття ефективних управлінських рішень, передбачення майбутніх витрат, вдосконалення системи виробництва та залучення передових технологій.

У процесі оцінки ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств згідно із сучасною статистичною методологією вважаємо за необхідне визначити такі показники, як:

- натуральні показники обсягів виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції;
- величина і структура витрат на виробництво продукції;
- повна собівартість та чистий дохід від реалізації продукції;
- рівень рентабельності (збитковості) [3].

В умовах ринкової нестабільності, високої конкуренції, та впливу природних ресурсів на сільськогосподарську продукцію саме аналіз є важливим елементом управління. Основним показником, який характеризує фінансовий стан підприємства, є собівартість продукції як рослинництва, так і тваринництва.

Економічний аналіз – це комплексне глибоке вивчення роботи підприємств, їх підрозділів та інших господарських формувань для об'єктивної оцінки її результатів і виявлення можливостей дальшого підвищення ефективності господарювання [4].

Економічний аналіз важливий на будь-якому етапі процесу управлінських рішень. Варто підкреслити, що інформація необхідна на всіх стадіях розроблення, реалізації і виконання рішень, оскільки вона притаманна будь-якому етапу управлінського процесу, насамперед вона потрібна на стадії кінцевого регулювання [4].

Для визначення ефективної організації та методики економічного аналізу ефективності діяльності аграрних підприємств доцільно визначити ознаки дієвості результатів аналітичної роботи (таблиця 1).

Таблиця 1

Ознаки дієвості результатів аналітичної роботи діяльності аграрних підприємств

Виконавці	Позитивні	Негативні
Внутрішні аналітики: – керівник – керівники підрозділів – бухгалтер – економіст – фінансист – плановик – маркетолог	1) Бажання наростити прибутковість діяльності 2) Бажання залучити інвестований капітал 3) Бажання розвитку виробничої та соціальної інфраструктури 4) Економічний розвиток 5) Збільшення рівня споживчих витрат 6) Достовірність та дієвість результатів дослідження	1) Недостатній рівень кваліфікації аналітиків 2) Низький рівень оплати праці 3) Недієвість або відсутність мотиваційних факторів 4) Недостовірність або недостатність зовнішніх джерел інформації
Зовнішні аналітики: – спеціалісти банківських, фінансових установ, страхових компаній – партнери по бізнесу – конкуренти – аудитори – акціонери, пайовики – представники органів влади – інвестори	1) Бажання вкласти капітал Вдосконалення партнерських відносин Реалізація інвестиційних проектів 2) Реалізація інтеграційних зв'язків 3) Вдосконалення ринкових відносин 4) Підвищення рівня ділової активності	1) Недостовірність інформації 2) Недостатній рівень кваліфікації персоналу 3) Відсутність комплексності, системності дослідження 4) Обмеженість можливостей внутрішнього ринку

Джерело: розроблено автором з використанням [4]

Як бачимо з таблиці, є низка як позитивних так і негативних аспектів під час проведення аналітичної роботи аграрного підприємства. Тому ми пропонуємо такі шляхи проведення аналітичної роботи для підвищення ефективності виробництва сільськогосподарської продукції, як:

- аналіз рівня інтенсифікації виробництва;
- аналіз технологій вирощування сільськогосподарських культур і утримання тварин;
- аналіз матеріально-технічного забезпечення.

Основними напрямками забезпечення збільшення обсягів та підвищення ефективності виробництва сільськогосподарської продукції на основі проведення аналізу є поліпшення її якості та підвищення

окупності витрат, а також удосконалення системи землеробства, пошук шляхів зниження енерговитрат, впровадження ефективних ресурсозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур та утримання тварин.

Висновки. Отже, в управлінні сільськогосподарським виробництвом економічний аналіз є невід'ємним складником для оцінки ефективності діяльності. Зміст аналізу полягає в отриманні на основі даних плану, обліку, звітності аналітичної інформації щодо стану і результатів діяльності підприємства та його підрозділів, величини, характеру і причин відхилень у діяльності об'єктів, що допомагає у прийнятті управлінських рішень та забезпечує належну роботу аграрного підприємства.

Список використаних джерел:

1. Сава А.П. Організація та методика економічного аналізу ефективності сільськогосподарських підприємств // А.П. Сава, О.П. Завитій // Міжнародний науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки» 2' 2015 [27]
2. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) / [М.В. Присяжнюк, М.В. Зубець, П.Т. Саблук та ін.] ; за ред. М.В. Присяжнюка, М.В. Зубця, П.Т. Саблука, В.Я. Месель-Веселяка, М.М. Федорова. К. : ННЦ ІАЕ, 2011. 1008 с.
3. Дієсперов В.С. Оцінка діяльності сільськогосподарських підприємств за статистичними формами звітності / В.С. Дієсперов // Економіка АПК. 2009. № 9. – С. 68–73.
4. Малік М.Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми: монографія [Текст] / М.Й. Малік, О.А. Нужна. К.: ННЦ ІАЕ, 2007. 270 с.
5. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник / Є.В. Мних. К. : КНТЕУ, 2008. 513 с. 9.
6. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання : підручник / П.Я. Попович. К. : Знання, 2008. 630 с.